

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50

Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVÉTELÉNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Beküldés a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytözsében.
Megjelenik délután 5 órakor.

A szellemi munkások szervezkedése.

Kassa, jan. 9.

Igen érdekes eszmét pendit meg a Pesti Hírlap. A nemzeti célok szolgálatára, az alkotmány biztosítására a társadalom első sorban a szellemi munkások szervezkedését tartja szükségesnek.

A szellemi munkások országos szövetségét kellene megszervezni — ugymond — nemzeti alapon. Ezzel kellene behálózni az egész országot. Írók, művészek, képviselők, diplomás emberek, bírák, orvosok, ügyvédek, hivatalnokok, gyógyszerészek, tanárok, tanítók, papok, jegyzők, birtokosok, a kereskedelmi és ipari világ ama tagjai, akik nemcsak a testükkel, hanem a szellemükkel is dolgoznak, kellene, hogy megalkossák ezt a szövetséget. Szolgálhatná ez a szellemi munkások jogos érdekeit is, de emellett terjesztője lehetne a nemzeti szellemnek, a reform-gondolatoknak, az új áramlatoknak, az eszméknek. A társadalom ily szervezésének hasznát látná a politika is. Mert könyv és ujság háttérbe szorítaná a kártyát és a bort. Az eszme hódíthatna, mert terjedhetne a szellemi munkások szövetségének hálózatán. Ébredjen a kis ember is öntudatra, érvényesüljön az egyén s ne alkosson csupán tömeget.

Aki valaha oláhlakta vidéken járt, annak feltűnhetett, hogy az egyik oláh a másiktól két-három puskalövésnyire lakik a kopár hegyek között. Az egyik móg semmit sem tud a másiktól. Alig is látja. Csak a vásár hozza őket össze. Mindegyik csak önmagának él a családjá s a barmai között. Elszomorító látvány ez a kulturátlan nomád élet. Nos, a „művelt“ magyar társadalomban is jóformán így élnek az emberek, egymástól puskalövésnyire. Nem köti őket össze a közös eszme. Nem egyesülnek nemes célokért. Csak akkor találkoznak, ha van valami adni-venni való: áru vagy ember, tehetség vagy becsület. A politikában is csak a — vásár hozza össze az embereket. Igazi no-

mád társadalmi élet. S erre építsünk mi modern nemzeti államot?

A kopár hegytetőn ime, elsütötünk egy fegyvert. Jeladás akarna lenni, hogy a többi móg meghallja s egyesülne a szellemi munka nap-szamosai — vad mógok — az eszmék szolgálatára egy szövetségben. Ugyan, ki hallja meg? . . .

Mit beszélnek a számok?

Böngészés a városi költségvetésben

Minő az új költségvetés. — Mennyi lesz a pótdó. — Székek és fürdő. — Kultúra és lóspört. — Egy kitűnő sinekura.

Elkészült a város 1907. évi költségelő-irányzata. Talán mihamar tárgyalni fogja a közgyűlés. Ebben a tekintetben fiók parlament Kassa. Átsiklanak egy-két óra alatt milliókat képviselő háztartás fölött, alig akad egy-két észrevétel, alapos kritikáról természetesen szó sincs. A multban legalább így volt. Mint lesz ez éven, nem tudjuk, mikor az egyedüli bizottsági tag, ki még olykor felszólt, Eder Ödön a polgármesteri székben ül.

Igy futtában, első pillantásra forgattuk a költségvetési előirányzatot s bezzeg már most — melőbb alapos kritika tárgyává tennők, — elmondhatjuk, hogy semmiben sem különbözik a mult évitől. Új irányu gazdasági politikának, pedig de ígérették — se hire, se hamva. *Sem új jövedelmi források, sem különös megtakarítás! A pótdó sem lesz kisebb, amennyiben 322.277 K. 78 fillér hiány mutatkozik. Mult évben 313095 kor. 60 fillér volt a hiány, melynek fedezetére a közgyűlés 44.5 százalék községi pótdót szavazott meg. Ez éven tehát csak több lehet a pótdó, egy-két perccenttel.*

Uj jövedelmi források?! No hiszen! Még csak a régi komikus bérek sem változtak. A Szechenyi-ligeti székek után a vállalkozó 60 korona évi bért fizet. Széket állíthat korlátlanul és szedheti a 4 filléret minden egyes letetepeles alkalmával. *Kérdezzék csak meg, mit fizetnek ezért a fővárosnak!* — A fürdőbódék után a város jövedelme 120 korona. Van ráadásul hitvány uszodánk, hová csak kényszerűségből megy az ember. Potom árért vígan zsebel a tulajdonos, még csak a szükséges tatarozásra sem szorítjuk. **E helyett, ha a város uszodát építene, tetemesen több jövedelme volna s a higienikus kövelmények is kielégülnének.**

Kultúra, helyesebben az irodalom pazar támogatásban részesül. A Kazinczy-kör évi 500 korona segélyt kap, a Falka-vadásztársulat ellenben 1000 koronát. Hja, a gondolkodó fejek a kulturát, a felvilágosodást, a haladást terjesztik, öntudatos embereket faragnak a tudatlan tömegből. Már pedig fontosabb, hogy a ló célhoz jusson, mint az ember. *Mert a ló, ha célhoz jut is, ló marad, az ember pedig, ha kultúra pályáján célhoz jut, nem tekinthető többé járszallagon vezethető állatnak. Tehát start!*

Kitűnő sinekura a laktanya felügyelő-ség. Egy ur, akinek a lakbérrel, drágasági pótlékkal 3700 korona a javadalmazása. Dolga pedig? Ha felügyel valójában a laktanyára, mondjuk, hogy építkeznek, akkor külön ezer-kétezer koronácskát vag zsebre. A mérnöki hivatalban pedig nem tud elkészülni a város térképe (sic!) *nincs rendszeres város szabályozási terv*, mert hiányzik a szükséges munkaerő. Minő szépen felügyelhetne a mérnöki hivatal a laktanyákra is, ha végre-valahára az így elfecsérelt pénzt a mérnöki kar hasznos szervezésére fordítanák.

Angol ujság Kassáról és a megyéről.

A „Hungary“ ismertetése.

A legutóbbi angol látogatás alkalmával, mikor az angol politikai és a kereskedelmi világ elittje járt Magyarországon, meleg szimpáthia fejlődött ki a hatalmas világ uralmi nemzet és ami kis országunk között. *Kossuth Ferenc az angol vendégeket arra kérte, hogy jöjjenek vállalkozni hazánkba, melynek ipara most van kiépülőben.*

A két nemzet között megindult gazdasági kapocs folyamánya, hogy a Budapesten megjelenő „Hungary“ című angol képes ujság elhatározta, hogy Magyarország vármegyéit, városait részletesen ismertetni fogja, írásban, képen és számokban bemutatja egyes városok társadalmi, néprajzi természeti, ipar- és kereskedelmi képét s ez által az angol nemzet illetékes köreit híven tájékoztatja hazánkról. Az angol nyelvű ismertetést több ezer példányban ingyen küldik széjjel Angliába, a kereskedelmi ipari- és pénzpiac embereihez, valamint a klubokba, nyilvános könyvtárakba.

A „Hungary“ fontos jelentőségű vállalkozását erkölcsi erejével támogatja Andrássy Gyula gróf belügyminiszter, amennyiben körrendeletben felhívta a városi és vármegyei törvényhatóságokat, hogy a vállalkozást támogassák. A rendelet egyik része így szól:

KUBELIK JAN világhírű hegedűművész
hangversenye

1907. január 10-én a SCHALKHAZ-szálló nagytermében.

A nevezett ujság az által, hogy hazánk közviszonyait a sok tekintetben tévesen, vagy hiányosan informált külföld előtt a maguk teljes valóságában ismereti, *jelentékeny hazafias és kulturális feladatot teljesít.*

A fentemlített figyelemre méltó vállalkozás eszméje is az ujság ezen kitűzött célját kívánja szolgálni.

A közleménysorozat megjelenéséhez szükséges költségek részbeni fedezése céljából a lap szerkesztője azzal a kéréssel fog közvédenül a törvényhatóságokhoz, illetőleg egyes nagyobb r. t. városokhoz fordulni, hogy a közlemények, illetőleg a szöveget kísérő képek előállításával járó készíadási fedezését vállalják magukra.

A lap szerkesztőjének ezt a közvetlenül címhez intézendő, méltánylást érdemlő kérelmet a *törvényhatóság különös figyelmébe ajánlom.*

Nem kételkedem benne, hogy a cím módot fog találni arra, *hogy e hazafias vállalkozást a maga részéről, amennyiben ezt tenni módjában van, a kívánt támogatásban részesíthesse.*

A „Hungary” szerkesztője Gojonya Jenő nevében Kassán járt Margitay Jenő s meglátogatta Eder Ódon polgármestert, Puky Endre dr. alispánt és Fischer-Colbrie Agost dr. segédpüspököt, akik az ismertetéshez szükséges jóakaratu támogatást megígérték. A „Hungary” szerkesztője Kassa és Abauj-Torna vármegye ismertetésének megírására *lapunk szerkesztőjét* kérte fel, aki készséggel vállalta városunk és vármegyénk eminens érdekeit és javát szolgáló ezen megbízást.

A „Hungary” Kassa és Abauj-Tornamegye ismertetését a február elején megjelenő lapszámban fogja közölni. Az ismertetés fontos célja, hogy a kereskedelmi és ipari intézmények mellett, a földrajzi viszonyoknál fogva alkalmas újszerű vállalkozások lehetőségét is feltárja, s ez által a vállalkozó tökélyt figyelmét reánk terelje.

A Napló újévi ajándéka.

A Napló újévi ajándékát a Rákóczi emlékkönyvet, a mai napon előfizetőinknek megküldöttük. Mivel egy-egy lapkihordó a rendes lap-példányok mellett a kézbesítendő ajándékkönyvek egész tömegét egyszerre nem viheti, a Rákóczi emlékkönyv kézbesítése több napig fog tartani.

A Napló ajándékkönyvét minden régi előfizető megkapja, ha legalább egy új negyedévre előfizet.

Vidéki előfizetőinknek, akik az előfizetési összeget beküldik, az ajándékkönyvet nyomban megküldjük.

Új előfizetők, ha egy negyedévre előfizetnek, az ajándékkönyvet szintén megkapják.

A Napló előfizetése:

Kassán egy évre . . .	14 kor.
félévre . . .	7 „
negyedévre . . .	3.50
Vidéken egy évre . . .	20 kor.
félévre . . .	10 „
negyedévre . . .	5 „

Sztrájkolnak a fajuvarosok.

A kassai erdő bajaiból.

Megdrágul a fa.

A városi faraktárban talán lesz fa — ha akad fuvaros. Egyelőre a hegyek között rejtőzött tótokról kiderült, hogy nem esnek oly messze a modern élet hullámveréséről, mint azt egyesek gondolták, sőt nemcsak megérzik a kor érverését, ha nem alkalmazkodnak is hozzá. Azelejt olcsó áron jutott a város fuvarosokhoz, ma 11 koronán alól közből fát nem szállítanak. A városi erdők határában elterülő falvak lakosai, mint a Kassa Bélei, Kassa-Hámori, Kavecsányi, Alsó-Felsőtökési, Kis és Nagyladnai, Órusini fuvarosok tudni sem akarnak a régi árákról s nem kötnek fajuvarozásra a várossal szerződést. Misztóka kivételével, az említett összes falukban megtagadták a szerződés aláírását, *alapos béremelést követelnek.* A város dilemma előtt áll. Ha teljesíti a béremelést, a tűzifát, mely amugy is drága, meg kell drágítani, vagy pedig ha a meglévő áron nem változtat, a város jövedelméből veszít. Most sürgősen kéne a jahodnai ugynevezett inség raktárból fát behordani a kassai faraktárba, mert nagy a fahiány, de nincs elegendő fuvaros. A béremelést egyrészt a rossz utak is indokolják. Az erdei utak életveszélyesen rosszak. Persze az iparvasut nem kellett a közgyűlésnek!

Fedák Sári újra a színpadon?

Beszélgetés a művésznővel.

Fővárosi tudósítónk arra a hirre, hogy Fedák Sári fellép a Népszínházban, felkereste a művésznőt több újságíró társaságában.

— Csomagolok — mondta Fedák Sári és mosolyogva nyújtott kezét mindenkinek. Csomagolok és utazom.

— Külföldre?

— Dehogy! Csak ide le — Tótszerdahelyre. A birtokomra.

— Hát nem lép föl?

Csodálatosan tud mosolyogni ez a leány. Lenézés, guny és minden megvetés benne volt ebben a mosolygásban.

Ugyan, az Isten áldja meg magukat, hogyan hihetik el azokat a rosszakaratu híreszteléseket, amelyek most napvilágot látnak. Nem tudom, miért akarják napról-napra kiforszírozni belőlem azt a nyilatkozatot, hogy *igazán nem lépek a színpadra?* Hogy a következő napon megmondhassák rólam, hogy újra szerencsétlenné akarom tenni a világot aláhuzott kijelentésekkel?

— Hát mi igaz mégis abból, hogy a Népszínházban fellép, vagy fel akarják lép-tetni?

Annyi, hogy a színészek nagyon, nagyon kértek, lépjek föl. Más semmi. *A leghatározottabban nemmel feleltem nekik. Mára két bizottsági tag jelentette be nálam látogatását ebben az ügyben, de én azt feleltem nekik, hogy ebben az ügyben egyáltalán nem tárgyalok s nem is fogadok, mert elutazom.*

— Semmi esetre sem lép föl?

— Semmi esetre. *Schol.* Aki ennek az ellenkezőjét állítja, *vakmerően hazudik.*

Ez a kijelentés nagyon energikus volt. De aztán legyintett a kezével.

Különben hiába írják meg ezt is. Azok, akik tudva hazudnak, ezt ugyse fogják elhinni . . . Pedig elhihetik: *semmi kedvem színpadra lépni!* . . .

— Mi igaz abból, hogy magát a Királysínházban tegnap nagyon megabczugolták?

— Eljeneztek, erősen, mint minden alkalommal, ha valahol megjelenek. Két gyerek ott állt az automobilom mellett és azt kiáltotta „abcug”. Más semmi. Baj volna ha az ilyen kis ferdítések és ráfogások is bosszantanának . . .

TÁVIRATOK ÉS TELEFON-JELENTÉSEK.

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 9.

A képviselőház csütörtöki ülésén Szatmári Mór meginterpellálja a belügyminisztert Bihar megye közigazgatási bizottságának minapi határozata dolgában, mely szerint a köztisztviselőnek szabad ajándékot elfogadni. Ugyancsak csütörtöki tisztelgnek Bihar megye és Nagyvárad képviselői a belügyminiszternél, kitől elégtételt kérnek Glatz főispán részére.

Meghalt a persa sah.

Teherán, jan. 9.

Muzafer Eddin persa sah tegnap este meghalt. Délután 3 órakor a trónörökösöt a beteg ágyához hívták. Ekkor már agóniában feküdt a nagybeteg sah. Hosszu halódás után este 9 órakor végkép elszunyadt. Amint a beállott halált konstataáltak, nyomban bezárták a palota 3 kapuját. Ősi szokás szerint ezzel jelzik a sah halálát.

Egy hirhedt zsebmetsző elfogatása.

Budapest, jan. 9.

A Weiner cég szolgájanak zsebéből egy bankban a mikor ott fizetni akart, valaki még mielőtt fizetett volna, a nála lévő 5000 koronát kilopta. A rendőrség nyomban megindította a vizsgálatot s a szemfüles detektívek ez esetkor a bankban volt emberek közül Renner Ármint, egy 63 éves hirhedt nemzetközi zsebmetszőt letartóztat-tak. Csakhamar szembesítették Renner-t a meglöpött szolgálival, a ki ráismert Rennerre, a ki a bankban gyanusan mellette forgolódott. Az 5000 koronát azonban már nem találták nála.

Rablás egy dohánytőzsdében.

Budapest, jan. 9.

A Lónyai-utca 22. sz. alatt lévő dohánytőzsdébe tegnap késő este két fiatal ember beállított és dohányt kértek a tulajdonosnétól, Nagy Juliától, a ki a kért dohány után látva, háttal fordult az illetőknek, a mire az egyik hirtelen torkon ragadta s addig fojtogatta, a mig a másik a penziókhoz rohant s azt hamarosan kiürítette. Majd gyorsan ellillantak. A felvert szomszédok s rendőrök már csak hült helyüket találták a vakmerő merénylőknek.

Vasuti összeütközés a fővárosban.

Budapest, jan. 9.

A bécsi gyorsvonat kocsainak összeállításában közben, tolatás alatt egy harmadosztályú személy kocsiba oly hatalmas erővel ütődött a tolató mozdony, hogy a személykocsi teljesen összezúzódott, ugyszintén a hozzácsatolt mozgó postakocsi is, a melyben akkor Bartal Jenő postaszolga teendőit végezte, Bartal fején és mellén súlyos sérüléseket szenvedett. Mentők vitték be a Rókus kórházba. †

UJDONSÁGOK.

Egyöntetű uthálózat Abauj megyében.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter egy országos körrendeletével ország-szerte rendezni kívánja a vármegyék uthálózatát. A rendelet egy egyöntetű uthálózat előzetes tervezetének elkészítésére szólítja föl az államépítészeti hivatalokat. A egyöntetű uthálózat különösen arra van tekintettel, hogy minden község a vasúti állomásoktól, járási székhelyektől és vásáros falvaktól minden időben megközelíthető legyen. Evégből újjáépítik ha kell, kikövezik, meg-egyenestik hidakkal, árkokkal, szakadékos vizeknél kőmártokkal erősítik meg az özszes állami, törvényhatósági, községi, közlekedési és községi közdülő közutakat. Az uthálózat kimutatási térképén már dolgozik az Abauj-megyei államépítészeti hivatal. Az egyöntetű uthálózat munkálatait februárius és március, legkésőbb április havában ország-szerte be kell fejezni. Tehát még mielőtt a mezei munka elhívna a községek lakóit az utmunkálatoktól. A munkálatok nagy előnye még, hogy épp telvizi idején keresetforráshoz juttatják az ország lakosságának egy részét.

Kossuth a postásokhoz. Erdekes leiratot intézett Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a kassai posta- és táviróhivatal főnökehez. A leirat, amelyet az összes postafőnökök megkaptak, kiállításba helyezi a postások kívánságainak teljesítését és utasítja a főnököket, hogy a postások kívánságait terjesszék föl és tegyék meg azokra észreveteleiket. A miniszter egyben bejelenti, hogy a postafőnököket február hóban értekezletre hívja egybe.

Az 1907. évi katonakötelesek névjegyzéke. Az 1907. évben állítás alá kerülő ifjak nevjegyzékének összeállítása foglalkoztatja most a városi katonai ügyosztályt. A nevjegyzék összeállítását a felvett állítási kötelesek számát hivatalból közölni fogják a 34. gyalogezred parancsnokságával.

Megcáfolt főuri eljegyzés. Fővárosi tudósítás alapján minap mi is közöltük, hogy Festetich György gróf, Festetich Tasziló gróf főudvarmester, keszthelyi földesúr fia eljegyezte Maria Henrietta főhercegnőt, — Frigyes főherceg és Izabella főhercegnő leányát. E hírre vonatkozólag Festetich gróf keszthelyi titkári hivatalától a következő távirat érkezett:

„Festetich György eljegyzéséről szóló hírek teljesen alaptalanok. Dezsényi főtitkár”.

Férfi vagy nő? New-Yorkból jelentik: Arizona tartományban a napokban meghalt Nikolas de Raylan, az amerikai orosz konzulátus egykori titkára. A titkárról, aki életében háromszor nősült, halála után kiderült, hogy asszony. Az érdekes asszonyról megállapították, hogy 1862-ben született Petervárott. Később férjruhában járt-kelt és Schliffenbach báró orosz konzul magához vette a rokonszenves külsejű fiatal embert titkárnak. Ezen hivatalában pompásan teljesítette kötelességeit. Nagyon szép, elegáns, igazi diplomata-alak volt és mint ilyennek, nagy szerencséje volt az asszonyoknál és meg is házasodott háromszor. Katona is volt. Mint a chicagói huszárezred katonája végigharcolta a spanyol-amerikai háborút. Mindenütt nagy dicséretet szerzett a férfi-nemnek.

Ujságírás — a vidéken. Mark Twainnek, a híres amerikai humoristának van egy bizarr elbeszélése, Ujságírás Tennesseeben. Az amerikai vidéki ujságírás állapotát rajzolja benne sok szatírával, a hatvanas-hetvenes évekből. A szerkesztőségbe úgy hull a revolvergolyó, mint a jégeső, ez

a helyzet szignaturája. Most az állapotok már amerikaisodnak. Hogy mily hang uralkodik néhol a vidéken, bizonyítja egyik távolfekvő vidéki lapnak egyik híre, mely így hangzik szóról-szóra:

A korhely tanácsos. A város gazdasági tanácsosa trébert, szilvóriumot, rumot, vítriót, petroléumot és — Rákóczi-keserűvizet iszik, rogyásig, de arra nem gondol, hogy a Szent János-utcában lévő kut már két hónap óta nem ad egy cseppetnyi vizet és hogy a lakosság vízszükségét szenved. Drágasági pótlékok, fizetésjavítás a korhelyoknak, a kik a polgársággal nem törődnek, hogy fogyjon a szesz és hagy ihassa le magát a gaz. tanácsos a sárga földig, a honnan csak ezer korona büntetéssel lehet talpra állítani. És a polgármester nem bojkottálja magát, hogy ilyen leiketlenségét eltűr

Megszökött a várfogság elől. A kassai helyőrségi kórházból megszökött Mendlovits István katonarab, aki könnyebb természetű betegség miatt volt ápolás alatt. A szökevényt lopás és sikkasztás miatt 8 esztendei várfogságra ítélte a kassai hadbíróóság. A kórházból egy 85-ös gyalogezredbeli társának ruhájában szökött meg. Ugy a katonai, mint a rendőrhatalóság megtett minden intézkedést, hogy a szökevényt elfogják, de eddig még nyomára nem akadtak.

Támadás Kubelik ellen. A *Felsőmagyarország* és a *Kassai Ellenőr* ma egyenlő szövegű támadást intéz Kubelik Jan hegedű művész ellen, amiért Vitéz A. könyvkereskedő, a „F. g.” szerkesztőségének szabadjegyet nem küldött. Miután a két lap a kassai sajtóról beszél, sietve kell megjegyeznünk, hogy Vitéz A. ur a „F. g.” kivételével az összes kassai lapok számára felajánlotta a hangverseny jegyeket. A *Felsőmagyarország* azonban előzetesen hírt nem adott a hangversenyéről, ez okból Vitéz A. méltán gondolhatta, hogy Kubelik hangversenyét nem tartja művészi eseménynek s így jegyre nem reflektál. Utolsó pillanatban reklamáltak csak a jegyet, mire Vitéz A. azt mondotta, hogy nem ad. Ezért kapott ki Kubelik, ezért vádolták meg, hogy csak a közönség pénzét akarja bezsebelni s a drága jegyeknek meg nem felelő műsorral lép a hangverseny pódiumára. Hogy ez minő tendenciózus támadás, nem kell részleteznünk. Közöltük a hangverseny műsorát, melyen Kubelik legnagyobb hatásműsorát szerepelnek. A publikum egyébként ma olyan nagy számban vásárolta a jegyeket, hogy már csak néhány szék sor áll rendelkezésre. Ujabbban a *Kassai Ellenőr* szerkesztője annak kijelentésére kért fel bennünket, hogy a Kubelikről szóló hírt a *Felsőmagyarország* nyomdájára az ő tudtán s akaratán kívül tördelte lapjába.

Színház, művészet.

Heti műsor:

Péntek, jan. 11. Uff király, operett.
Szombat, jan. 12. Zsába, bohózat.
Vasárnap, jan. 13. D. u. Hajduk hadnagya: este, Ipamuram népszínmű premier.

Romeó és Julia.

(Shakespeare tragédiája.)

Az a sok dicséret és magasztalás, mely Shakespeare e remekével foglalkozik, fölöslegessé teszi, hogy mi is méltasuk szédségeit. Főleg pedig azért válik fölöslegessé e méltatás, mert a közönség ama része előtt mely csak a tegnapi előadás után ismeri e tragédiát — s ők tulnyomó számban vannak — ez érthetetlen is volna. A darab sok szépsége közül sok került törles

alá, sok pedig elvesztette minden hatását a kevésbbé jó előadásban.

Nézzük hát az előadást.

Általánosságban mindjárt meg is állapíthatjuk, hogy senki sem játszott azzal a bizonyos emelkedettséggel, melyet egy ilyen kothurnusos tragédia megkíván. Ez emelkedettség alatt nem a pózolás és tulságba vitt deklamálást értjük, de azt a mindennapi beszédétől eltérő, finom hangot, amely méltó azon gondolatokhoz, miket megszólaltat. Mikor a szereplők minden mozdulata és szava az emberi szenvedélynek vadságán felülemelkedő és a gyűlölködést megszüntető szerelem dicsőítését szolgálja, akkor nem szabad a modern vigjátékok hangján beszélni. Nem lehet Romeó és Julia történetébe modernséget vinni be, mert hiába, de ma már nincsenek Romeók és Juliák s ha volnának is, mások voltak azok, akikről emitt van szó. Amaz idők emberei más-képen szerettek, mint a ma gyermekei, Romeó és Julia szerelme pedig épenséggel olyan haláltmegvető, heroikus szerelem volt, melyet ünnepies hangon, emelkedetten kell megszólaltatni.

Etsy Emilia sok természetes bájjal és meghatottsággal játszotta Juliát. Sikere is volt, sokat tapsoltak, de ez legnagyobbbrészt a személyének szóló, meleg ünneplés volt. Ha ki a játékát tapsolta, azt is nagyobbára a személyes szép tulajdonságok ragadták el.

Nem elég azonban a Julia alakításához, a gyöngéd, nőiesség kidomborítása. Marikásabban kellett volna megjátszani azt a jelenetet, mikor megtudja dajkájától, hogy szerelme családjának ellensége, mert itt vegyül belé Julia jellemébe a heroizmus, mely szembezáll szerelméért minden veszélyvel. Enélkül nem tiszta az ő szerelme, nem emelkedik túl a családja ellenséges elfogultságán s nem tűnik ki, hogy Juliát a szerelem megtisztítja, hanem úgy látszik, hogy ő nem törődve családi hagyományával, elbukik. Innentől fogva azután a heroizmust folytonosan ki kellett volna emelni, mind ama nagy jelenetig, ahol megissza az álomitalt.

Ennél a jelenetnél pedig az isszonyatot és felelmet sokkal higgadtábban, józanabban kellett volna játszani, akkor az elszánt elhatározás is hatásosabbá válik. Etsy egész öntudatlan extázist játszott, ami téves elfogásra vall.

Rác dr. Romeója egészen elhibázott alakítás volt. Ő nem egy heves ifjut játszott, aki egészen el van telve szerelme szenvedélyességével és annyira beleéli magát szerelmébe, hogy észre sem veszi a mások sértéseit, támadásait, hanem egy higgadt, töprenkedő bölcs, aki gondolkodik és megfontol, szenvedélyességében pedig nem ifju, de férfi. Másként nem is magyarázható az a nyugodtság, mellyel Tybalt sértéseit fogadja, sem az a hidegvér, melyet a kriptába belépésekor s otlletekor tanusít. Egesz játékában pedig egy percre sem, egy mondatban sem volt a hétköznapiaságnál emelkedettebb, sokszor erőthetetlen a beszédében, amit a jambusos sorok nehézkes kiejtése is fokozott. Nem vagyunk tulkövetelők Rác dr.-ral szemben, csak azt a magas mértéket alkalmazzuk reá, amit már ő maga többször megfűtött.

Mit szóljunk a Szénássy Mercutiójához. Semmit. Es ezt inkább tesszük, semmint hogy a szemére vessük azt a roppant hibát, melyet e szellemes, kedves, jó alakjának elrontásával elkövetett. Mercutio, aki foglalhatja mindama sziporkázó elmésségnek, baráti szeretetnek és tragikus sorsnak, ami Cyranóban van klaszikusan kifejtve, az ő kezén egy jelentéktelen bohóccé sekélyesedett, aki sorsával teljesen hidegen hagyott bennünket. Ha elméskedni volna kedvünk, azt mondhatnók, hogy Mercutio előbb Szénássytól szenvedett halált, mielőtt Tybalt tőre járta át testét.

Szeghó, mint Lőrinc barát úgy énekelt, hogy alighanem miatta írta a színlap e tragédiát daljátéknak. Különben élettelen alak volt. Semmi egyéb egy kámszánál és szakálnál. A bölcs, jólelkű Lőrinc barát kimaradt belőle. (—r.)

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA

SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYAR.

Telefon: 78. Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:

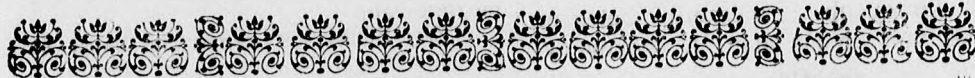
KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SÖTÉT BAJOR-SÖR**

Legújabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hűtött sörszállító-kocsijainkban szállítanak. — A különböző minőségű sörök szállítása palecekben is történik.

Bővebb felvilágosítással, nemkülönben árjegyzekkel kívánunk a söröződe készségeivel szolgálni.

Royal nagyétteremben kizárólag a söröződe söre méretik ki.

!!! Valódiságáért jótállás !!!

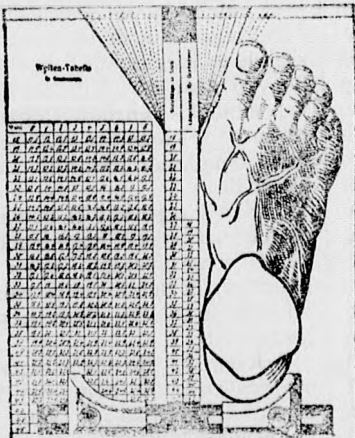
A CHASALLA-rendszerű czipő

Fölsch-Engelhardt rendszere
(m. kir. 32286. — os. sz. szabadalom)

megtartja a láb természetes nemes alakját, úgy simul a lábhoz, mintha oda volna öntve és amellet kifogástalan eleganciájával és tartósságával tűnik ki.

Rendes láb rossz formájú czipőben.

Chasalla-lábmérkőzől.

Rendesebb láb. Chasalla czipő

Egyedüli elárusító **GUTTFREUND SAMU** Kassa, Fő-u. 43.

MAGÁNYOS HÁZ
egy, esetleg két kis lakással és kerttel MÁRCIUS HÓ 1-től
BÉRBE KERESZTEK.

Cím a kiadóhivatalban.

A kassai kir. törvényszék mint telek-
könyvi hatóságtól.

755 0. sz.
1906. tk.

Árverési hirdetményi kivonat.

A kassai kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Bikár Miksa végrehajthatónak Lévai Józsefné végrehajtást szenvedő elleni 20 K. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kassai kir. törvényszék területén lévő, Kassa szab. kir. városban fekvő, a kassai 2231. számú tjkv-ben B. 5 alatt Lévai Józsefné Duna Anna nevében álló, valamint a végrehajtási törvény 156. §-a c. pontja alapján a B. 4. alatti társtulajdonos, Lévai József nevében álló, 1439 t. hrszámú házra az árverést 2340 korona ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1907. évi március hó 16. napján d. e. 10 órakor a kir. törvényszék I. em. 15. ajtószám alatti hivatalos helyiségében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladtni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át, vagyis 2340 koronát készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt m. kir. igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t-c 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kassa, 1906. december 5.

Horváth
kir. ítélőtáblai bíró.

Egy jobb házba

szoptatós dajka, aki orvosilag kitűnő egészségűnek talaltatott, állást keres.

Cím: Deák-Ferenc utca 15. sz.
LÖVY MIKSANÉ, I. em.

A KASSAI JELZÁLOGBANK R. T.

további intézkedésig

összes régi betéteinek kamatlábát

4° -ra emelte fel **4°** -ra

és **UJ BETÉTEKET** is ezen kamatra fogad el. E mellett a 10%-os tőkeamatadót is **sajátjából viseli.**

Kiadó: Muranyi József.

Kassai Takarékpénztár.

ÉRTESETÉS.

Ezennel értesítjük a t. közönséget, hogy az eddigi 3 1/2 százalékkal emelt kamatlábát f. hó 1-től

4 százalékra emeltük

és az új betéteket is 4 százalékkal kamatoztatjuk; a betéti-kamatadót az intézet viseli.

Kassa, 1906. november 2.

Az igazgatóság.

Nyomatott VITEZ A. UT. KASSA